

Uloga HNB-a

Objavljeno: 1.2.2015.

Hrvatska narodna banka drži i upravlja međunarodnim pričuvama Republike Hrvatske.

U skladu s člankom 4. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci jedan od zadataka HNB-a je držanje međunarodnih pričuva Republike Hrvatske i upravljanje njima. Hrvatska narodna banka upravlja međunarodnim pričuvama na način koji je najbolje prilagođen monetarnoj i deviznoj politici i kojim se pridonosi nesmetanom ispunjavanju obveza Republike Hrvatske prema inozemstvu.

Međunarodne pričuve formiraju se definitivnim otkupom deviza od banaka i države (Ministarstva financija) iz prihoda od ulaganja međunarodnih pričuva i druge imovine koja pripada HNB-u. U međunarodne pričuve, osim navedenog, ulaze i sredstva Ministarstva financija, sredstva primljena na osnovi swap intervencija na domaćem deviznom tržištu, sredstva izdvojene devizne obvezne pričuve banaka te na osnovi članstva u MMF-u kao i druga imovina koja je vlasništvo drugih pravnih osoba (primjerice Europske komisije).

U terminologiji se rabe pojmovi bruto i neto pričuve. Pod pojmom bruto pričuva podrazumijevaju se ukupne međunarodne pričuve, a neto pričuve obuhvaćaju dio pričuva u koji nisu uključena sredstva izdvojene devizne obvezne pričuve banaka, posebna prava vučenja kod MMF-a, sredstva Europske komisije te sredstva Ministarstva financija.

Svrha međunarodnih pričuva

Svrha je međunarodnih pričuva ponajprije osiguravanje međunarodne likvidnosti zemlje, a time i njezina kredibiliteta u odnosu na međunarodnu zajednicu. Zahvaljujući međunarodnim pričuvama omogućen je lakši pristup međunarodnim tržištima kapitala, kao i interveniranje na domaćem deviznom tržištu odnosno otkup i prodaja deviza za kune s ciljem utjecaja na razinu tečaja kune u odnosu na euro. Također, u uvjetima otežanog pristupa tržištima kapitala odnosno u vrijeme kriza međunarodne su pričuve potrebne kako bi se ograničio utjecaj vanjskih šokova na domaće gospodarstvo. Konsenzusa o tome koja je optimalna razina međunarodnih pričuva nema, no uvriježeno je pravilo da bi one trebale odgovarati najmanje vrijednosti uvoza robe i usluga za razdoblje od tri mjeseca. Oprez i iskustvo govore da su poželjnije više razine međunarodnih pričuva, pa tako inozemni ulagači pri procjeni kreditnog rejtinga zemlje veliku važnost daju razini međunarodnih pričuva.